

Dopdolu bir içerikle
yeni sayımızı!

BU SAYIDA:

Siyaset Psikolojisinin Vazgeçilmezliği

1

Dr. Öğr. Üyesi Banu Cingöz Ulu

Bölümden Haberler!

2-3

Ödüller ve Başarılar

4

Yayımlar

4

Bunları Biliyor Muydunuz?

4

Tezler

5

Dört Cevapta Doktora Tezim

6-8

Mezunlarımızı Kim Nerede?

8

Siyaset Psikolojisinin Vazgeçilmezliği

Bölümümüz öğretim üyelerinden **Dr. Öğr. Üyesi Banu Cingöz Ulu** hocamız, siyaset psikolojisinin toplum ve akademi bakımından önemine ilişkin fikirlerini paylaştı.

Sosyal psikolojiye beni ilk çeken, giriş dersimizi veren ultra karizmatik Bob Schemel idi, doğru. Ama alana geldiğimde ilk odağım hep kendimi ve ilişkilerimi anlamlandırmak ve şu “çatışma” meselesini bir çözmek idi. Şimdi baktığımda bu temanın farklı tezahürlerinin aslında tüm akademik yolculuğuma sindiğini ve fark etmeden aslında hepsinin temelinde siyaset psikolojisine dair bir arka planı görüyorum.

İçinde yaşadığımız durumu, insanların tepkilerini anlamak. Türkiye’de olup bitenleri anlamlandırmak. Belki, bir ihtimal, küçücük de olsa, gazetelerde okuyup da canımızı yakan olayları engelleyebilmek, bir çözüm bulabilmek. Anlamak ile çözmek arasında varsayılan ilişki, psikolojinin de temel sayıltılarından sonuçta. Konuyu toplumsal sorunlar düzlemine aldığımızda ise...

Siyaset psikolojisi dendiğinde pek çok meslektaşım ve öğrencilerimin gözlerinde beliren o ifadeyi artık tanıyorum. Bir yandan “Hmm, anladım, siz öyle...” gibi bir kategoriye yerleştirilirken, bir yanıyla “Ay ben siyasetle hiç ilgilenmiyorum!” rahatsızlığının büyüyerek, konuyu acilen değiştirme ihtiyacının bastırıldığını görebiliyorum. Hani bir konu ne zaman bir şekilde siyasete dokunacak olsa, “Burası bir <yemek forumu | öğrenci imecesi listesi | lise arkadaşları whatsapp grubu> bunun yeri burası değil” diye savuşturulur. Adeta bu tür nahoş konuların konuşanları daha fazla ayırmasına veya zaten ayrı yerlerde duranların arasındaki çatlakların belirginleşmesine izin vermeden, kavga çıkmadan, ağzımızın tadı kaçmadan bu riskler ortadan kaldırılmalıdır.

Hâlbuki siyaset, hem gündelik hayatımızı hem de psikolojiyi o çok boyutuyla etkileyen bir olgu ki. Siyaset psikolojisini sadece oy verme davranışı veya vatandaşların kendilerini yöneten sisteme dair tutumları, ideoloji veya kolektif eylemler gibi sınırlı çerçeveden yaklaşmak doğru olmaz. Gündelik hayatındaki duygu, davranış ve düşüncelerimizin ve kurduğumuz sosyal veya kişisel ilişkilerin, aslında içinde yaşadığımız toplumda var olan güç ilişkileri, iktidar sistemleri, grup üyeliklerince de belirlenip sınırlanıyor. Sosyal psikolojinin, kendine özgü yöntemleri ve konularıyla bir bilim dalı olarak ABD’de hızla parladığı dönemde, yapılan ilk araştırma ve incelemelere arka plan oluşturan II. Dünya Savaşı, toplumsal meselelere çözüm ararken adını açıkça koy-

masa bile incelediği şeyin bu iktidar ilişkileri ve bunun insan davranışındaki yansısı olduğunu savunabiliriz. Belki şöyle ifade etmek daha uygun olacaktır: sosyal davranışı incelemek, özellikle sosyal ilişkiler ve sosyal etkiler üzerine eğilmek istediğimizde, hele ki bunun ardında yatan toplumsal meseleleri anlamak ve bunları belki de değiştirmek gibi amaçlarımız da varsa, bir noktada konu, adı konmasa dahi, iktidar ve güç ilişkilerine gelecektir. Bu da bizi, dolaylı da olsa, siyaset psikolojisinin etki alanına sokacaktır.

Bir yandan, önyargı, kadın cinayetleri, trans cinayetleri veya herkesin meşru “öteki”si olan Suriyeli mültecileri düşündüğümüzde, Türkiye’deki gruplar arası ilişkiler, gerginlikler, tarihsel çatışmaları konu edindiğimizde sosyal psikolojiyi bu eksene daha rahat oturtmak mümkün oluyor. Öte yandan, aile sistemleri içindeki çatışma(sızlık) ve kadının özverili sessizliğini, eve yemek götüremezken son model cep telefonu almayı veya COVID-19’un tamamen bizi çekemeyenlerin bir silahı olduğunu savunmayı anlamlandırırken belki de daha geri planda kalıyor sosyal yapıları sinmiş güç faktörü. İktidar, güç, kontrol -çalışıldığı alana göre ifadesi, görünüşü ve belki de ismi değişedursun- psikolojinin her alanında, farklı şekillerde uzun yıllardır çalışılıyor aslında.

İşte tüm bu nedenlerle, eleştirel psikologların da dediği gibi “siyasete girmemek” de siyasi bir durum oluyor. Ancak diğer sosyal bilimlere kıyasla sosyal psikolojinin en büyük avantajı, insan davranışının uyumluluğuna ve çevre/bağlam ile etkileşiminin ne kadar önemli bir etmen olduğuna dair kuramsal ve görgül birikimidir. O nedenle belki de, insanın sosyal davranışını anlamak ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan sorunları çözebilmek için konu siyasete bağlandığında kaçınmamak ve adını açıkça koyarak siyaset psikolojisi çalışmak daha iyi olacaktır.

Dr. Öğr. Üyesi Banu Cingöz Ulu

Bölümden Haberler!

Bölümümüz Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Reyhan Bilgiç Emekli Oldu.

Değerli Hocamıza, bölümümüze ve alana yaptığı katkılar için teşekkürlerimizi sunuyor, yeni yaşamında mutluluklar diliyoruz. Emekliye ayrılmakla birlikte, bölümümüzde ders vermeye devam edecek olan Reyhan Hocamızı aramızda görmekten memnuniyet duyuyoruz. Kendisi için düzenlenecek kutlama etkinliğini salgın dolayısıyla ertelemek durumunda kalmakla birlikte, koşulların elverdiği ilk fırsatta kutlama etkinliğini gerçekleştirmeyi ümit ediyoruz.

Dr. Öğr. Üyesi
Dicle Dövençioğlu'ya
L'Oréal-UNESCO
"Bilim Kadınları İçin"
Ödülü

Bölümümüz Öğretim Üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Dicle Dövençioğlu, "Akışkanların yumuşaklık algısındaki çok boyutluluk" projesi ile L'Oréal-UNESCO iş birliğiyle hayata geçirilen "Bilim Kadınları İçin" programı kapsamında ödül almaya hak kazandı.

Dicle Hocamız, yumuşaklık algımızdaki boyutları tanımlama hedefi taşıyan projesiyle malzemeleri nasıl algıladığımızı anlamayı amaçlıyor. Dokunmatik ekranların yerini hissetmatik ekranlar alabilecek, böylece internette sipariş ettiğimiz gömleğin kumaşına dokunmamız söz konusu olacak. Hocamızı gönülden kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Dr. Sezen Kışlal, TÜBİTAK 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı kapsamında bölümümüz bünyesinde yer alacak.

Hocamız, burs kapsamında klinik öncesi çalışmalarla kanser hastalarında görülen beklentisel bulantıyı önlemeyi hedeflemekte. Sezen Hocamız diyor ki:

"Beklentisel bulantı ve kusma, kemoterapinin en yaygın görülen yan etkilerindendir. Antiemetik ilaçlar tarafından bir miktar kontrol edilse de, bulantı, kemoterapi tedavisinin en rahatsız edici bileşeni olarak kalmaktadır ve hastalarda bulantı korkusu "beklentisel bulantı" olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde hastaların % 30'unun beklentisel bulantıdan rahatsız olduğu bilinmektedir ve bu durum hastanın yaşam kalitesini önemli ölçüde azaltıp, tedavinin devam ettirilmemesine neden olmaktadır. TÜBİTAK 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı kapsamında projemde yenilikçi bir yaklaşım sunarak, belleğin bütünleştirme sürecine (memory consolidation) ilaçlarla müdahale ederek beklentisel bulantının önlenmesini amaçladım. Disiplinler arası çalışmanın örneği olan bu proje, beklentisel bulantıdaki cinsiyet farklılıklarını araştırmak ve bunun altında yatan nöral temeli anlamak, kanser hastalarında hedefe yönelik tedaviler geliştirmek ve olası risk faktörlerini anlamak için büyük bir öneme sahip olacaktır.

Sezen Hocamıza hoşgeldiniz diyor, çalışmalarında kolaylıklar ve başarılar diliyoruz.

FEN BİLİMLERİ VE MÜHENDİSLİKTE KİŞİLİK

Bölümümüz öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Yonca Toker Gültaş, alana yeni bir kitap kazandırdı.

Toker, Y. (2020). Fen Bilimleri ve Mühendislikte Kişilik. 1. Baskı. Gazi Kitabevi, Ankara.

Bölüm sekreterimiz değişti.

Eylül 2017'den beri bölüm sekreterliğini üstlenen Damla Çetinkaya görevden ayrılmış, Ağustos 2020 itibarıyla yerine İbrahim Arslan görevi devralmıştır. Damla Hanım'a bölümümüze yaptığı katkılar için teşekkür ediyor, yeni hayatında mutluluklar diliyoruz. İbrahim Bey'e aramıza hoşgeldiniz diyor ve yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Bölümden Haberler!

Mutluluklar.

Bölümümüz öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Yonca Toker ile araştırma görevlilerimizden Mehmet Gültaş dünyaevine girmiştir. Çiftimize bir ömür boyu sağlık ve mutluluk dileriz.

Mutluluklar.

Bölümümüz araştırma görevlilerinden Selin Uçar dünyaevine girmiştir. Araştırma görevimiz Selin ve eşi Mahmut Riad'a ömür boyu sağlık ve mutluluk dileriz.

Mutluluklar.

Bölümümüz araştırma görevlilerinden Ahmet Furkan Tosyalı dünyaevine girmiştir. Araştırma görevimiz Furkan ve eşi Ezgi'ye ömür boyu sağlık ve mutluluk dileriz.

Ödüller ve Başarılar

- Bölümümüz mezunlarından;
 - Meltem Düzgün ile danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Yonca Toker'in hazırladığı, "Gender-Congruent Leadership Style and Prejudiced Personality in Relation with Job/Leader Satisfaction and Trust" başlıklı yüksek lisans tezi,
 - Hilal Tanyaş ile danışmanı Prof. Dr. Mine Mısırlısoy'un hazırladığı, "The Effects of Source Presentation and Test Format on Recognition Memory for Item and Source" başlıklı yüksek lisans tezi,
 - Nur Elibol Pekaslan ile danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar ve eş-danışmanı Michelle Leitman'ın hazırladığı "Functions of Autobiographical Memory During Mother-Adolescent Reminiscing and Their Relation to Emotion Regulation Strategies" başlıklı doktora tezi,

2018-2019 Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Ödülü'ne layık görülmüştür. Mezunlarımızı ve danışmanlarını kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.
- Bölümümüz araştırma görevlisi ve doktora öğrencilerinden Ahmet Furkan Tosyalı ile yüksek lisans öğrencilerinden Emine Bilgen, 2018-2019 Sosyal Bilimler Enstitüsü Ders Performans Ödülü'nü almaya hak kazanmışlardır. Kendilerini tebrik ediyor, başarılarının daim olmasını diliyoruz.

Yayınlar

- Tosyalı, A. F., & Harma, M (2020). The role of co-regulation of stress in the relationship between perceived partner responsiveness and binge eating: A dyadic analysis. *International Journal of Psychology*. (Early Access), doi: <https://doi.org/10.1002/ijop.12712>.

Bunları Biliyor Muydunuz?

Klinik Psikoloji doktora programı öğrencisi ve araştırma görevlilerimizden Kutlu Kağan Türkarslan'ın bizimle paylaşmış olduğu ve yakın zamanda yayınlanmış araştırmaların sonuçlarına göre,

- Plasebo etkisinin tersi olan nosebo etkisinin kişilerin sadece olumsuz beklentileri sebebiyle çeşitli yan etkiler deneyimlemelerine sebep olduğunu,
- İlaçların prospektüslerinde yazan yan etkileri okumanın ya da medikal bir prosedürün öncesinde yapılan bilgilendirmelerin nosebo etkisine neden olabileceğini,
- Vücudunuzun herhangi bir yerinde ağrı duyumsayacağınıza yönelik bir beklentinin fizyolojik bir neden olmadan ağrı deneyimlemenize sebep olabileceğini,
- Klasik koşullanma sonucu nötr bir uyarının (elinize hafifce dokunulması gibi) bile ağrı hissi uyandırabileceğini,

biliyor muydunuz?

Tezler

- Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığındaki Hurigül Bayram Gülaçtı “The Predictors of Parental Differential Treatment and Dyadic Relations with Sibling Attachment” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığındaki Merve Gölcük “The Relationship between Parent-Child Characteristics and Child Outcomes: Mediator Role of Emotion-Related Socialization Behaviors” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki Selen Arslan Çolak “From a Child without a Parent to an Adult Parenting His Own Child: An Interpretative Phenomenological Analysis of Parenting Experiences of Fathers Leaving Residential Care” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki Onur Can Çabuk “Grieving for the ‘Ghost’ of an Unknown Sibling: An Interpretative Phenomenological Analysis of the Transmission of Trauma across Generations” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki Özlem Kahraman Erkuş “Having Metastatic Cancer as a Young Adult: A Qualitative Examination of Self-Discrepancy” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki ve Dr. Öğr. Üyesi Elif Ünal eş-danışmanlığındaki Cansu Akyüz Yılmaz “Parental Rejection and Life Adversities of Adults: Examining the Mediation Components of Self-Defeating Patterns” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Türker Özkan danışmanlığındaki ve Prof. Dr. Orit Taubman Ben Ari eş-danışmanlığındaki Özlem Ersan “The Moderating Roles of Peer Pressure and Traffic Climate on the Relationship between Family Climate for Road Safety and Risky Driving Behaviors among Young Drivers” başlıklı doktora tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar danışmanlığındaki ve Prof. Dr. Melanie Killen eş-danışmanlığındaki Buse Gönül “How Children and Their Parents Reason about Inequalities and Exclusion Based on Socioeconomic Status: The Roles of Children’s Age, Family Socioeconomic Background Exclusion Context” başlıklı doktora tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar danışmanlığındaki Hatice Işık “Is It Me or Is It Another Child? Preschoolers’ Gender-Typing of Self and Others in Family Context” başlıklı doktora tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Yonca Toker Gültaş danışmanlığındaki ve Prof. Dr. H. Canan Sümer eş-danışmanlığındaki İpek Mete “After Action Reviews in Teams: Comparing the Effects of Teamwork and Taskwork Focus” başlıklı doktora tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Yonca Toker Gültaş danışmanlığındaki ve Prof. Dr. Nebi Sümer eş-danışmanlığındaki Ümran Yüce Selvi “Examining Behavioral Responses to Individual Job Insecurity and Job Insecurity Climate” başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Özlem Bozo Özen danışmanlığındaki Aylin Aras “The Relations among Generativity, Meaning in Life and Depressive Symptoms in Turkish Elders: A Mediation Model” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki Makbule Su Polat “A Psychoanalytical Study of Women’s Experiences Related to Early Parental Loss and Romantic Relations” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığındaki Beril Kıyak “Parenting Practices and Prosocial Behaviors of Children and Adolescents: The Moderating Role of Temperament” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığındaki Bilge Onursal Özer “The Relationship between Perceived Parental Rejection and Internalizing Behaviors: Moderating Role of Sensory Processing Sensitivity and Gender” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Prof. Dr. Bengi Öner Özkan danışmanlığındaki ve Prof. Dr. Nebi Sümer eş-danışmanlığındaki Derya Selin Çakır “A Sociocultural Approach to Relationship Flourishing: The Role of Relational Mobility” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Doç. Dr. Deniz Canel Çınarbaş danışmanlığındaki Semanur Güneş “Investigating Intentions to Seek Psychological Help From Professionals In Köklük Village, Ordu: A Mixed Method Study” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar danışmanlığındaki Aysu Alkış “The Moderator Role of Maternal Attachment between Mothers’ and Children’s Elaborativeness in Mother-Child Reminiscing” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar danışmanlığındaki Yağmur İlgün “The Roles of Maternal Reminiscing Style and Self-Constraint on Children’s Independent Memory Skills in Researcher-Child Recounting Task” başlıklı yüksek lisans tezini,
- Dr. Öğr. Üyesi Başak Şahin Acar danışmanlığındaki ve Prof. Dr. Nebi Sümer eş-danışmanlığındaki Seda Merve Şahin “Moderating Role of Emotion Expression between Fragile and Secure Self-Esteem on Self-Regulation under Ego-Threat” başlıklı yüksek lisans tezini,

başarıyla sunmuşlardır. Kendilerini ve danışmanlarını tebrik ediyoruz.

Dört Cevapta Doktora Tezimiz

Ad Soyad: Dr. Selen Arslan Çolak

Başlık: Ebeveynsiz Yetişen bir Çocuktan Kendi Çocuğunu Yetiştiren bir Ebeveyne: Kurum Bakımında Yetişmiş Babaların Ebeveynlik Deneyimlerinin Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz ile İncelenmesi

Konu Neydi? Kurum bakımında yetişmiş bireylerin ebeveynlik deneyimleri üzerine çalışmaların büyük çoğunluğu kurum bakımında yetişmiş annelerin deneyimlerine odaklanmaktadır ve kurum bakımında yetişmiş babaların ebeveynlik deneyimleriyle birlikte onların geçmiş yaşantılarının niteliğine yönelik nitel araştırmalar açısından alanyazında bir boşluk bulunmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada kurum bakımında yetişmiş babaların ebeveynlik deneyimlerinin bakımverenlerle ilişkilerinden kaynaklanan deneyimleri ve benlik temsilleri açısından derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

Nasıl Çalışıldı? Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz kullanılmıştır. Çalışmaya ait veri çocukluklarında altı yaş ve öncesinde kurum bakımına yerleştirilmiş olan ve şu anda en az iki yaşında bir çocuğu bulunan babalarla yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmeler ile toplanmıştır.

Ne Bulundu? Bu araştırmanın sonucunda 'boyun eğdirici bir ortamda dışlanmış anonim yurt çocuğu kimliğiyle yetişmenin sonucu olarak özneliğin belirsizliği', 'kırılgan çocuğu yaratan çocukluk döneminde bakımverenlerle ilişkilerde yoksun kalınan ihtiyaçlar', 'kendisini baba konumunda olmayla özdeşleştirmede yaşanan tereddüt', 'çocuğuyla hem kendisinin hem de onun öznelliklerinin ayrılmış şekilde birlikte var olabildiği bir ilişkiyi kavramada zorluk', 'kendi çocukluk yıllarında çaresizlik deneyimiyle gelişen ve çocuklarıyla ilişkilerine aktarılan pasif baş etme yöntemleri' ve 'kurum bakımında yetişmenin güçlü yönü olarak merhamet' olmak üzere altı tema ortaya çıkmıştır.

Neden Önemli? Araştırmanın bulguları, kurum bakımında yetişmiş babalara yönelik olarak öznellik ve kişisel sınırların beliremeyişinin ve ihtiyaçlara cevap veren bir bakımverenin eksikliği-

Ad Soyad: Dr. Özlem Kahraman Erkuş

Başlık: Genç Yetişkin Olarak Metastatik Kansere Sahip Olmak: Benlik Farklılıklarının Niteliksel Olarak İncelenmesi

Konu Neydi? Çalışmanın temel amacı genç yetişkinlerin metastatik kanser tanısı aldığında neler deneyimlediklerini benliklerine ve benlik farklılıklarına odaklanarak incelenmesidir.

Nasıl Çalışıldı? Çalışmanın amacı deneyimin incelenmesi olduğu için yöntem olarak bir niteliksel yöntem olan yorumlayıcı fenomenolojik analiz yöntemi seçilmiştir. Amaca uygun olarak 27-38 yaş arasında metastatik kanser tanısı almış olan ve tedavi süreci devam eden 8 kadın araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Tüm katılımcılarla yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve bu görüşmeler analiz edilmiştir.

Ne Bulundu? Analiz sonucunda dört üst-temaya ulaşılmıştır: 'Benlik Kavramında Çelişkili Değerlendirmelerle Meydana Gelen Zorunlu Değişimler'; 'Sağlıklı Genç Yetişkinlerin Gündeminde Olmayan Yeni İdealler'; 'Diğerlerinin 'Küçük' Görünen Beklentileri'; 'Vücudum Bir Kafes: "Ruhum Bedenime Sıkışmış Gibi Hissediyorum"'. Bu bulgular arasından en göze çarpan bulgu genç yetişkinlerin metastatik kansere sahip olduklarında güçlü görünme arzuları ve bu arzu çerçevesinde sınırlarını zorlamalarıdır.

Neden Önemli? Bu çalışma bilindiği kadarıyla genç yetişkinlerin metastatik kansere sahip olmasına benlik farklılıkları açısından odaklanan ilk çalışmadır. Bu örneklemlerle çalışan uygulamacıların araştırma bulgularından terapilerde yararlanacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, kişilerin güçlü olma arzusunun anlaşılması ve yorumlanmasının önemli olacağı ve gerçek duygularını ifade etmeleri için alan yaratılmasının gerekliliği gözlenmiştir.

Dört Cevapta Doktora Tezimiz

Ad Soyad: Dr. Özlem Ersan

Başlık: Genç Sürücüler Arasında Aile İklimi Kapsamında Yol Güvenliği ve Riskli Sürüş Davranışı Arasındaki İlişkide Akran Baskısı ve Trafik İkliminin Düzenleyici Rolü

Konu Neydi? Bu çalışmanın ilk amacı aile ikliminin, akran baskısının ve trafik ikliminin genç sürücülerin risk alma davranışı üzerindeki tekil katkılarını incelemektir. Çalışmanın esas amacı ise genç sürücüler arasında aile iklimi kapsamında yol güvenliği ve riskli sürüş davranışı arasındaki ilişkide akran baskısı (birincil düzenleyici) ve trafik ikliminin (ikincil düzenleyici) düzenleyici rolünü sosyo-ekolojik bakış açısı kapsamında incelemektir.

Nasıl Çalışıldı? Çalışmada 18-25 yaş arası aktif araç kullanan genç sürücüler yer almış ve dört farklı anketi içeren bir anket bataryasını doldurmuşlardır.

Ne Bulundu? Düzenleyici düzenleme (moderated moderation) analiz bulgularına göre aile iklimi ve risk alma davranışı arasındaki ilişkide akran baskısının düzenleyici rolünün büyüklüğü trafik iklimine bağlı olduğu görülmüştür.

Neden Önemli? Bu çalışma, genç sürücüler arasında risk alma davranışının azalması için sosyo-ekolojik model kapsamında kişiler arası ve kültürel faktörlerle müdahaleler uygulanabileceğini önermektedir.

Ad Soyad: Dr. Merve Gölcük

Başlık: Ebeveyn-Çocuk Özellikleri ve Çocuğun Kazanımları Arasındaki İlişki: Duygu Sosyalleştirme Davranışlarının Aracı Rolü

Konu Neydi? Tezimin konusu çocukların mizaç, annelerinin de kişilik ve benlik kurgusu gibi özellikleri ile çocukların duygu düzenleme ve zihin kuramı (başkalarının zihinsel süreçlerini anlama) becerileri arasındaki ilişkide annelerin duygu sosyalleştirme davranışlarının aracı rolünü araştırmaktır.

Nasıl Çalışıldı? Çalışmaya 48 ay ile 66 ay arasındaki çocuklar ve anneleri katılmış olup annelere anket uygulanmış, çocuklarla da birebir görüşmeler yapılmıştır. Çalışma boylamsal bir çalışma olup 1 yıl aradan sonra çocuklarla tekrar görüşmeler yapılmıştır.

Ne Bulundu? Elde edilen bulgulara göre, bir engellenme karşısında daha kolay negatif duygulanım yaşayan ve çevrede fark edilmesi zor şeyleri daha az fark eden mizaca sahip çocuklar annelerinin daha fazla olumsuz duygu sosyalleştirme davranışlarına maruz kalmakta bu da çocukların duygu düzenleme becerilerinin gelişimine zarar verebilmektedir. Annelerin kişilik özellikleri açısından ise yeniliklere daha açık olan ve daha uyumlu olan anneler, daha fazla olumlu duygu sosyalleştirme davranışları sergilemekte bu da çocukların duygu düzenleme becerilerini desteklemektedir.

Neden Önemli? Çalışmanın bulguları, çocuğun mizaç, annenin kişilik özelliklerinin çocuğun duygu düzenleme becerisiyle ilişkisinde annenin duygu sosyalleştirme davranışlarının aracı rolünü göstermiş olup çocukların duygusal durumlarını fark etme ve anlama konularında ebeveynlere yönelik müdahale programlarının planlanmasında yol gösterici olabilir.

Dört Cevapta Doktora Tezım

Ad Soyad: Dr. Buse Gönül

Başlık: Çocuklar ve Ebeveynleri Sosyoekonomik Düzeye Bağlı Eşitsizlikleri ve Dışlamayı Nasıl Değerlendiriyor: Çocuğun Yaşı, Ailenin Sosyoekonomik Geçmişi ve Dışlama Bağlamının Rollerı

Konu Neydi? Tezımın amacı çocukların ve ebeveynlerinin sosyoekonomik düzeye (SED) bağli eşitsizlikler ve sosyoekonomik dışlama hakkındaki ayrımcılık değerlendirmelerini incelemektir.

Nasıl Çalışıldı? Tez kapsamında ilk çalışma olan nitel çalışmada otuz üç ebeveyn-çocuk çifti ile (düşük SED on yedi aile olmak üzere) görüşmeler yapılmıştır. Nicel çalışmada ise, çocukların yaşının, aile sosyoekonomik geçmişinin ve dışlama bağlamının, katılımcıların sosyoekonomik dışlama hakkındaki değerlendirmeleri üzerindeki rolü incelenmiştir. Bu çalışmaya düşük ve yüksek sosyoekonomik koşullardan olmak üzere toplamda 270 ebeveyn-çocuk çifti katılmıştır.

Ne Bulundu? Nitel çalışmanın sonuçlarına göre, çocuklar ve ebeveynleri kendilerine doğrudan sorulmadığı koşullarda bile ekonomik ve sosyal kaynaklara erişimi ilişkilerini, sosyal etkileşimlerini ve eğitim fırsatları hakkındaki bakış açılarını şekillendiren önemli etkenler olarak değerlendirmişlerdir. Nicel çalışmada ise; katılımcılar sosyoekonomik dışlamayı bir tür ayrımcılık ve ahlaki ihlal olarak değerlendirmişlerdir. Özellikle, büyük çocuklar (13 yaş) ve düşük SED ailelerden gelen çocukların, sosyoekonomik dışlamaya daha az kabul edilebilir yaklaşımları görülmüş ve bu ayrımcılığın sonuçları hakkında daha gelişmiş bir anlayışa sahip oldukları bulunmuştur. Daha varlıklı ailelerden gelen çocuklar ise, sosyoekonomik dışlamaya daha fazla statükoyu koruma motivasyonu ile yaklaşmışlardır. Ebeveynlerin muhakemesini etkileyen en önemli faktör dışlama bağlamıdır. Ebeveynler, akran ilişkilerinden dışlamayı, eğitimde ayrımcılığa oranla daha kabul edilebilir değerlendirmişlerdir.

Neden Önemli? Bir eşitsizlik türü olarak SED ve ilgili ayrımcı tutumların gelişimsel süreçlerine odaklanan bu tez, özellikle aile ve eğitim ortamlarında uygulanabilecek müdahale programlarına ve politikalara ışık tutmaktadır.

Mezunlarımız: Kim Nerede?

Kemal OKER

Mezuniyet Yılı: 2014

Yüksek Lisans: Eötvös Lorand Üniversitesi, Klinik ve Sağlık Psikolojisi (2016)

Doktora: Eötvös Lorand Üniversitesi, Klinik Psikoloji (2017-halen)

Çalıştığı Kurum: PsyAid Budapest-The International Counseling & Psychotherapy Center

İlgi/Çalışma Alanları: Ölüm kaygısı ve ölüm tutumlarının depresyon ve anksiyete ile ilişkisi. Kültürlerarası çalışmalar (farklı kültürlerde ölüm kaygısı ve tutumlarının depresyon ve anksiyete ile olan ilişkisi)

Bulunduğu Şehir: Budapeşte

İletişim Bilgileri:

- **E-posta:** okerkemal@gmail.com
- **Telefon:** 0535 934 5099

Psikoloji Öğrencilerine Tavsiyesi: Bölümü ne kadar çok sevseniz de kariyer anlamında ne yazık ki önünüze bir çok engel çıkabiliyor. Eğer yılmadan, sabırla, mesleki etik değerlerinizden ödün vermeden kendinizi geliştirmeye devam ederseniz, sevdiğiniz işi yapmanın ve emeklerinizin karşılığını büyük bir keyifle alacağınızı düşünüyorum.

